

Opinieonderzoek over demonstraties

Rapport I&O Research

In opdracht van Milieudefensie

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/concept

Datum

februari 2023

Opdrachtgever

Milieudefensie

Auteurs

Asher van der Schelde
Peter Kanne

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.



Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Houdingen t.o.v. demonstratievrijheid	8
1.1 Steun voor demonstratievrijheid stabiel	8
1.2 Helpt voor preventieve arrestaties bij verdenking van opruiing	10
1.3 Een op vijf vindt dat schuld klimaatverandering niet bij bedrijven ligt	12
2 Houdingen t.o.v. specifieke demonstratievormen	14
2.1 Rechtsgang gezien als meest acceptabele vorm van protest	14
2.2 Welke voorwaarden verbinden Nederlanders aan demonstreren?	15
3 Houdingen t.o.v. verschillende doeleinden	17
3.1 Boeren kunnen op meeste sympathie rekenen	17
3.2 Meeste voorstanders boerenprotesten voor preventieve arrestaties	18
4 Onderzoeksverantwoording	20



Samenvatting

In de zomer van 2022 voerde I&O Research in opdracht van Amnesty International een opinieonderzoek uit naar demonstratievrijheid. Daaruit bleek dat Nederlanders demonstraties nodig vinden voor maatschappelijke veranderingen, en van mening zijn dat ze verboden moeten kunnen worden als gevaar voor de openbare orde dreigt.

Dit onderzoek voerden wij uit in een roerige tijd op demonstratiegebied. Destijds waren het voornamelijk boeren (of sympathisanten) die zich uitspraken tegen het stikstofbeleid van het kabinet. Na de zomer vonden veel protesten plaats vanuit de klimaat-activistische hoek. Zo ontstond het fenomeen ‘soepgooiers’ en plakten demonstranten zich vast aan schilderijen en talkshowtafels om aandacht te vragen voor klimaatverandering.

Milieudefensie vroeg zich af of deze acties iets hebben gedaan met de publieke opinie over demonstraties. I&O Research voerde daarom opnieuw een onderzoek uit waarbij een aantal vragen letterlijk werden herhaald zodat kan worden vastgesteld of er iets is veranderd met de houdingen van de Nederlandse bevolking.

Enkele andere stellingen zijn vergeleken met een eerder [onderzoek](#) voor Milieudefensie uit 2018.

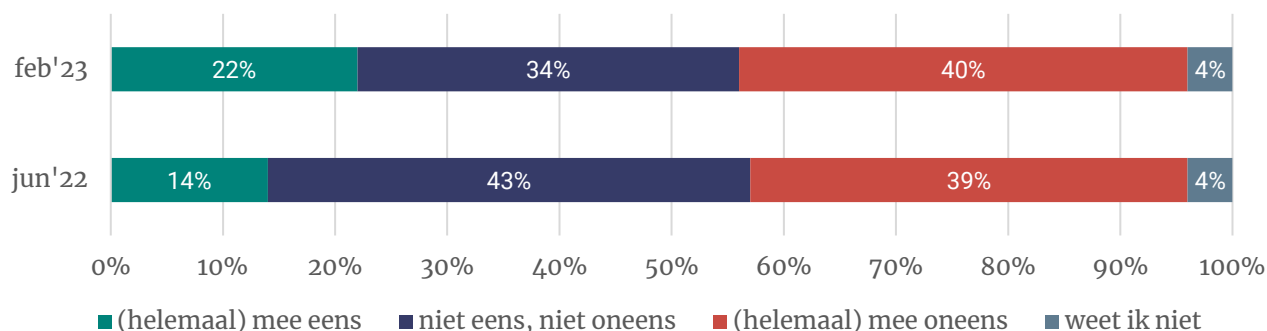
Steun voor demonstratievrijheid onveranderd hoog

Net als afgelopen zomer vinden zeven op tien Nederlanders dat iedereen in Nederland ‘vrij moet zijn om voor of tegen iets te kunnen demonstreren’. Voorts vindt nog altijd circa de helft (was 54, nu 52%) dat demonstraties nodig zijn om maatschappelijke veranderingen tot stand te brengen.

Ten opzichte van afgelopen zomer is wel veranderd dat activisten op meer sympathie kunnen rekenen van de bevolking. Inmiddels zegt 22 procent dat activisten doorgaans op hun sympathie kunnen rekenen. Dit was 14 procent in de zomer. Deze verschuiving vond vooral plaats bij links-progressieve kiezers (PvdD, PvdA, SP, D66), maar ook bij kiezers van PVV en ChristenUnie.

Figuur 0.1: Activisten kunnen doorgaans op mijn sympathie rekenen

Basis: helft steekproef (n=1.302)



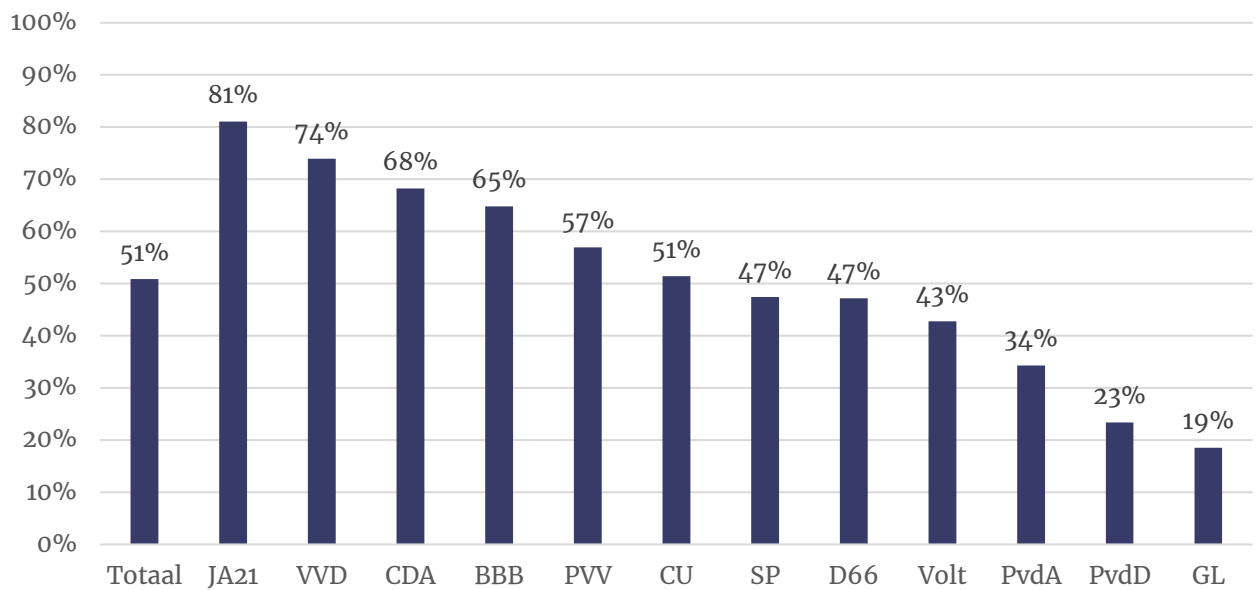
Helpt Nederlanders staat achter preventieve arrestaties bij opruiing

Eind januari werden zes klimaatactivisten preventief gearresteerd vanwege verdenking van opruiing. Deze activisten hadden opgeroepen om de volgende dag naar een klimaatbetoging te gaan en mee te doen aan een blokkade van de Utrechtsebaan in Den Haag.

De helft van de Nederlanders vindt een preventieve arrestatie in een dergelijk geval een goede zaak. Circa een kwart (26%) is tegen. Als we de uitkomsten uitsplitsen naar politieke voorkeur treedt een duidelijk verschil op tussen linkse en rechtse kiezersgroepen. Vooral kiezers van Partij voor de Dieren en GroenLinks zelden voor. Rechtse kiezers, van bijvoorbeeld JA21, VVD of CDA, zijn duidelijk vaker voor preventieve arrestaties.

Figuur 0.2: Het is goed dat activisten preventief worden gearresteerd als zij worden verdacht van opruiing

Basis: gehele steekproef (n=2.660)



Geen geweld is meest gestelde voorwaarde bij demonstraties

We legden respondenten tien vormen van demonstreren voor. Voor iedere vorm kon men aangeven of men dit altijd acceptabel vindt, acceptabel onder voorwaarden, of nooit acceptabel.

Een juridische vorm van demonstreren (een (directeur van een) bedrijf aanklagen) vindt de ruime meerderheid acceptabel, al verbindt circa de helft hier wel voorwaarden aan.

Nederlanders die aangaven een vorm onder voorwaarden acceptabel te vinden vroegen wij welke voorwaarden zij eraan verbinden. Bij alle demonstratievormen geeft men als voorwaarde dat het geweldloos gebeurt en vaak ook dat er geen vernielingen worden aangebracht.

Ook noemen respondenten bij iedere vorm dat de demonstratie verband dient te houden met het doel. Bijvoorbeeld: klimaatdemonstranten die op de snelweg demonstreren in plaats van in een museum. Specifieke voorwaarden die relatief vaak worden genoemd per demonstratievorm zijn vermeld in de tabel.

Tabel 0.3: Demonstreren kan op verschillende manieren. Kunt u voor iedere demonstratievorm aangeven of u dit altijd acceptabel vindt, acceptabel onder voorwaarden of altijd onacceptabel?

	altijd acceptabel	onder voorwaarden	vaak genoemde voorwaarde(n)
Een bedrijf aanklagen	45%	43%	Als bedrijf in kwestie vervuilend is, een slechte werkgever en/of de wet overtreedt
Een directeur van een bedrijf aanklagen	37%	46%	Als het bedrijf van directeur in kwestie vervuilend is, een slechte werkgever en/of de wet overtreedt
De Nederlandse vlag ondersteboven ophangen	35%	22%	Op eigen terrein, van tijdelijke duur
Een aandeelhoudersvergadering verstoren	18%	49%	Als aandeelhouders beslissingen maken die tegen belang aarde en mensen ingaan
Demonstreren op de openbare weg	16%	50%	Veiligheid garanderen, houden aan voorschriften autoriteiten
Demonstreren in de straat van een directeur van een bedrijf	8%	18%	Niet intimideren, niet op privéterrein
Demonstreren in de straat van een politicus	8%	17%	Niet intimideren, niet op privéterrein
Werknemers de toegang tot het kantoor van een bedrijf beletten	6%	40%	Bedrijf heeft geen cruciale functie, medewerkers staan achter protest
Een kantoor van een bedrijf bezetten	6%	41%	Bedrijf heeft geen cruciale functie, medewerkers staan achter protest
Snelwegen blokkeren	4%	26%	Veiligheid garanderen, vooraf aanmelden

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 10 tot en met maandag 13 februari 2023. In totaal werkten 2.660 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

I&O Research voerde dit onderzoek uit op eigen initiatief. Er is geen opdrachtgever. Het grootste deel van de steekproef (n=2.459) is afkomstig het I&O Research Panel, 201 respondenten deden mee via PanelClix. Dit zijn allen Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

1 Houdingen t.o.v. demonstratievrijheid

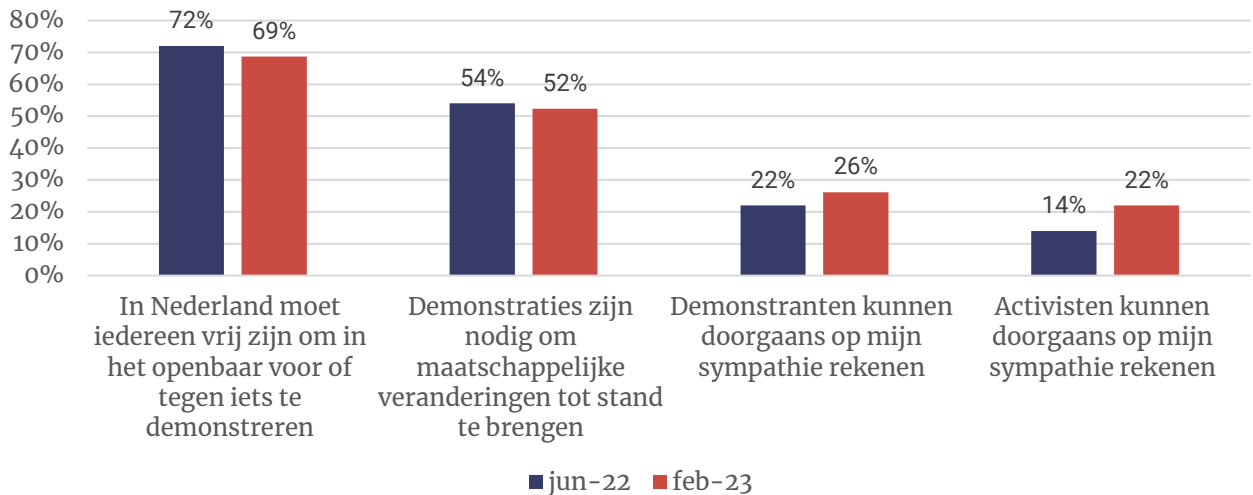
1.1 Steun voor demonstratievrijheid stabiel

Juli jongstleden zeiden zeven op tien (72%) Nederlanders dat iedereen in Nederland vrij moest zijn om in het openbaar voor of tegen iets te demonstreren. Dat is nu nog steeds zo (69% is het eens, geen significante afname). Voorts vindt nog altijd circa de helft (was 54, nu 52%) dat demonstraties nodig zijn om maatschappelijke veranderingen tot stand te brengen.

De derde (demonstranten kunnen doorgaans op mijn sympathie rekenen) en vierde stelling (activisten kunnen doorgaans op mijn sympathie rekenen) werden split-run gesteld. Dat wil zeggen dat de ene helft van de steekproef stelling drie kreeg voorgelegd en de andere helft stelling vier. Opvallend is dat nu duidelijk meer mensen zeggen dat ze doorgaans sympathiseren met activisten dan afgelopen zomer. Destijds was 14 procent deze mening toegedaan, nu betreft dit 22 procent. Een duidelijk groter deel (40%) is het nog altijd oneens met de stelling.

Figuur 1.1: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: gehele steekproef (n=2.660)

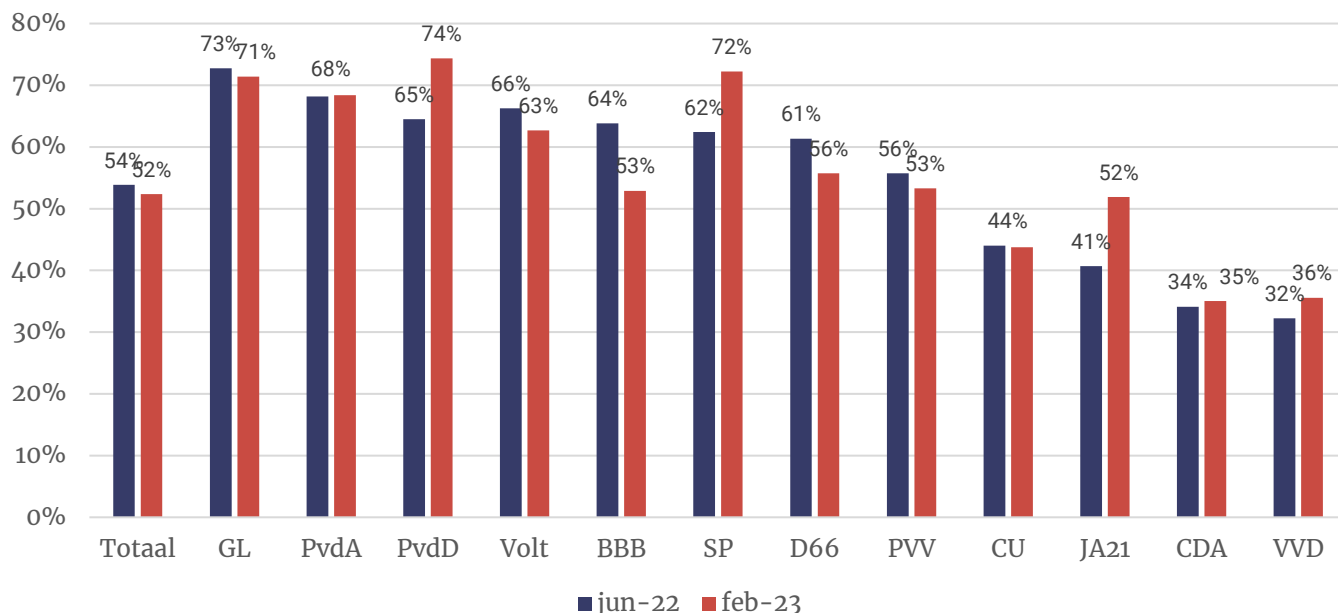


Naar politieke voorkeur

Net als in juli vindt circa de helft van de Nederlanders 'demonstraties nodig voor maatschappelijke verandering'. Bij weinig kiezersgroepen heeft een verandering opgetreden. BBB-kiezers lijken iets sceptischer geworden. Het omgekeerde is waar voor kiezers van PvdD, SP en JA21.

Figuur 1.2: Demonstraties zijn nodig voor maatschappelijke verandering

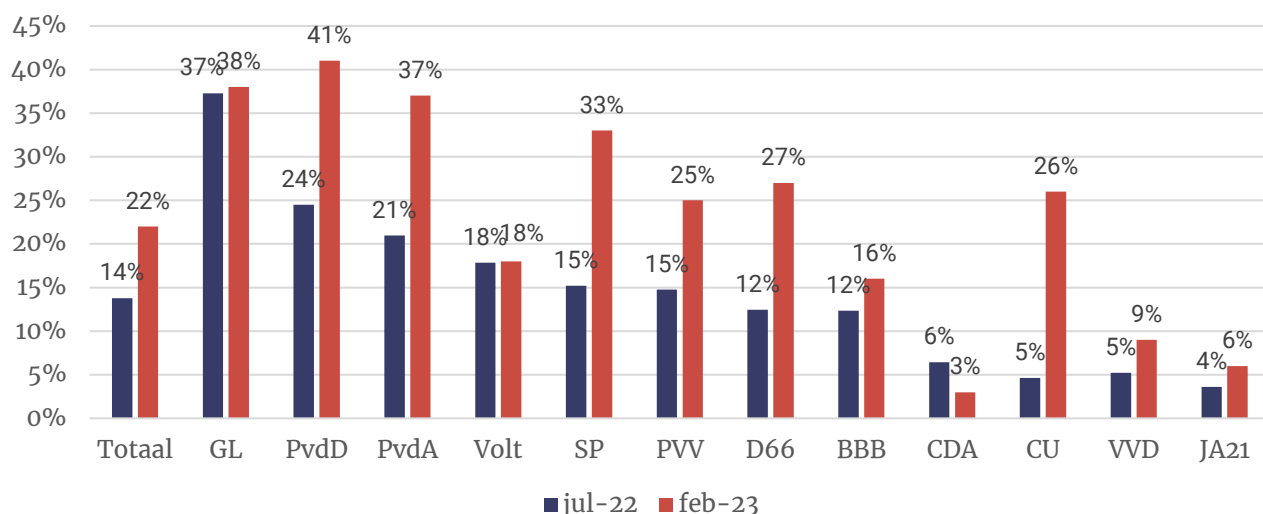
Basis: gehele steekproef (n=2.660)



Duidelijk meer Nederlanders sympathiseren nu (22%) met activisten dan vorig jaar zomer (14%). Deze verschuiving vond vooral plaats bij links-progressieve kiezers (PvdD, PvdA, SP, D66), maar ook bij kiezers van PVV en ChristenUnie.

Figuur 1.3: Activisten kunnen doorgaans rekenen op mijn sympathie

Basis: gehele steekproef (n=2.660)

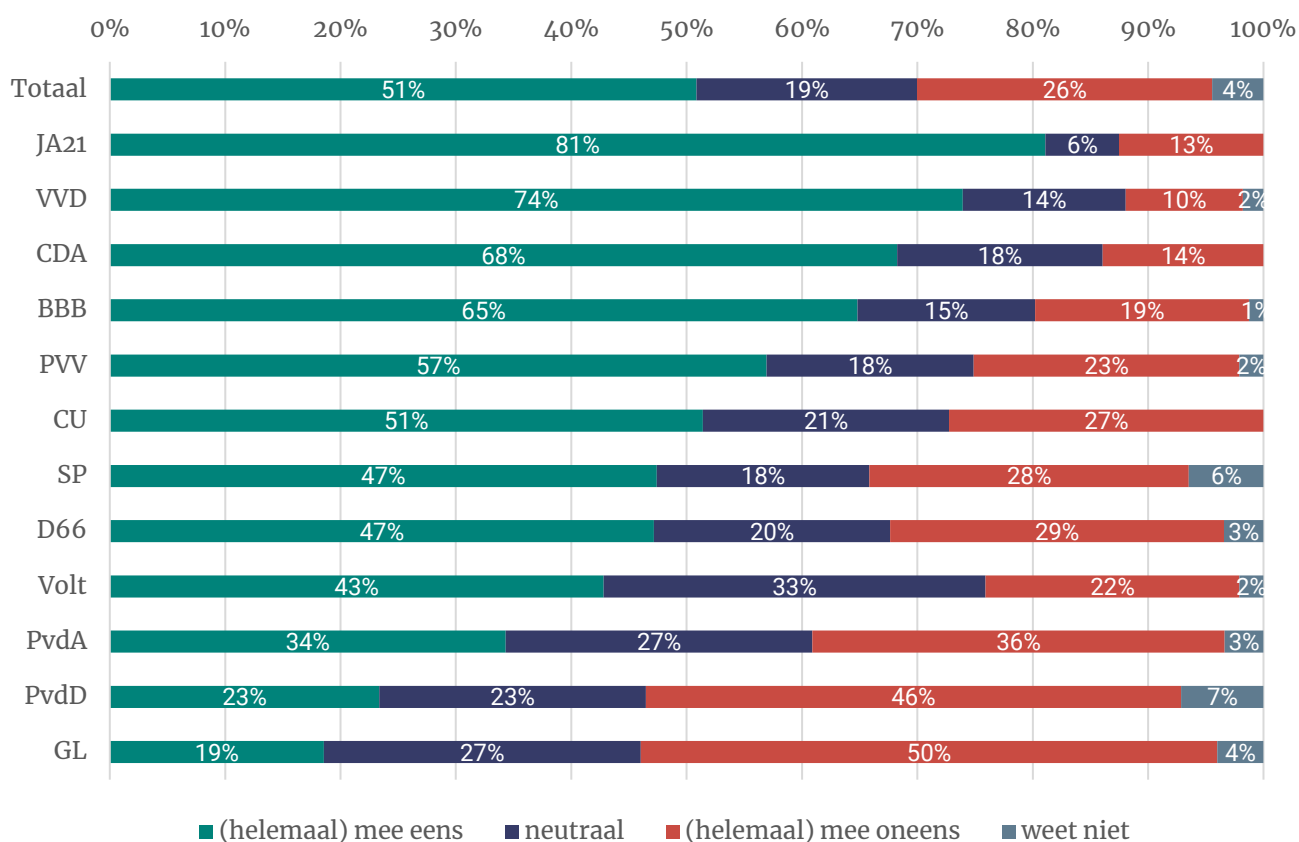


1.2 Helpt voor preventieve arrestaties bij verdenking van opruiing

Eind januari werden zes klimaatactivisten preventief gearresteerd vanwege verdenking van opruiing. Deze activisten hadden opgeroepen om de volgende dag naar een klimaatbetoging te gaan en mee te doen aan een blokkade van de Utrechtsebaan in Den Haag.

De helft van de Nederlanders vindt een preventieve arrestatie in een dergelijk geval een goede zaak. Circa een kwart (26%) is tegen. Als we de uitkomsten uitsplitsen naar politieke voorkeur treedt een duidelijk verschil op tussen linkse en rechtse kiezersgroepen. Vooral kiezers van Partij voor de Dieren en GroenLinks zijn vaker tegen dan voor. Rechtse kiezers, van bijvoorbeeld JA21, VVD of CDA, zijn duidelijk vaker voor preventieve arrestaties bij verdenking van opruiing.

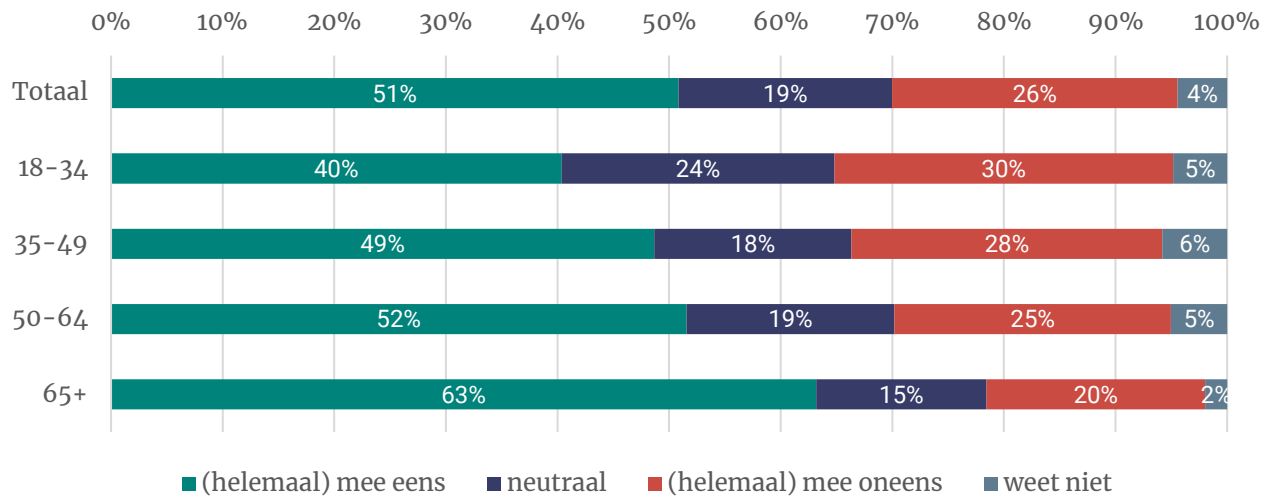
Figuur 1.4: Het is goed dat activisten preventief worden gearresteerd als zij worden verdacht van opruiing Basis: gehele steekproef (n=2.660)



Naast politieke voorkeur speelt ook leeftijd een grote rol. Een minderheid van de jongeren (18 tot 34 jaar) vindt het een goede zaak (40% voor, 30% tegen). Hoe ouder iemand is, hoe groter de kans dat hij of zij voor preventieve arrestaties is.

Figuur 1.5: Het is goed dat activisten preventief worden gearresteerd als zij worden verdacht van opruiing (naar leeftijdsgroep)

Basis: gehele steekproef (n=2.660)



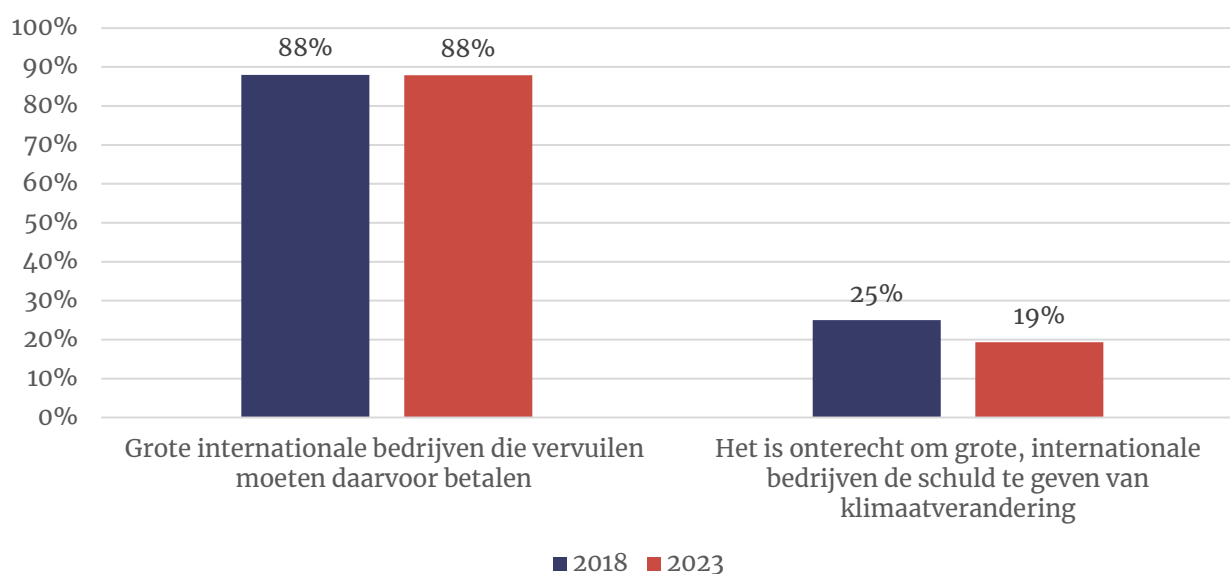
1.3 Een op vijf vindt dat schuld klimaatverandering niet bij bedrijven ligt

Net als vijf jaar geleden vinden circa negen op tien (88%) Nederlanders dat grote internationale bedrijven die vervuilen daarvoor moeten betalen.

Vijf jaar geleden vond een kwart van de bevolking het onterecht om multinationals de schuld te geven van klimaatverandering. Inmiddels is dit aandeel geslonken naar 19 procent. De helft van de Nederlanders (49%) is het oneens met de stelling en vindt dus dat de schuld wél bij grote bedrijven kan worden gelegd. De rest is neutraal of weet het niet (32%).

Figuur 1.6: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

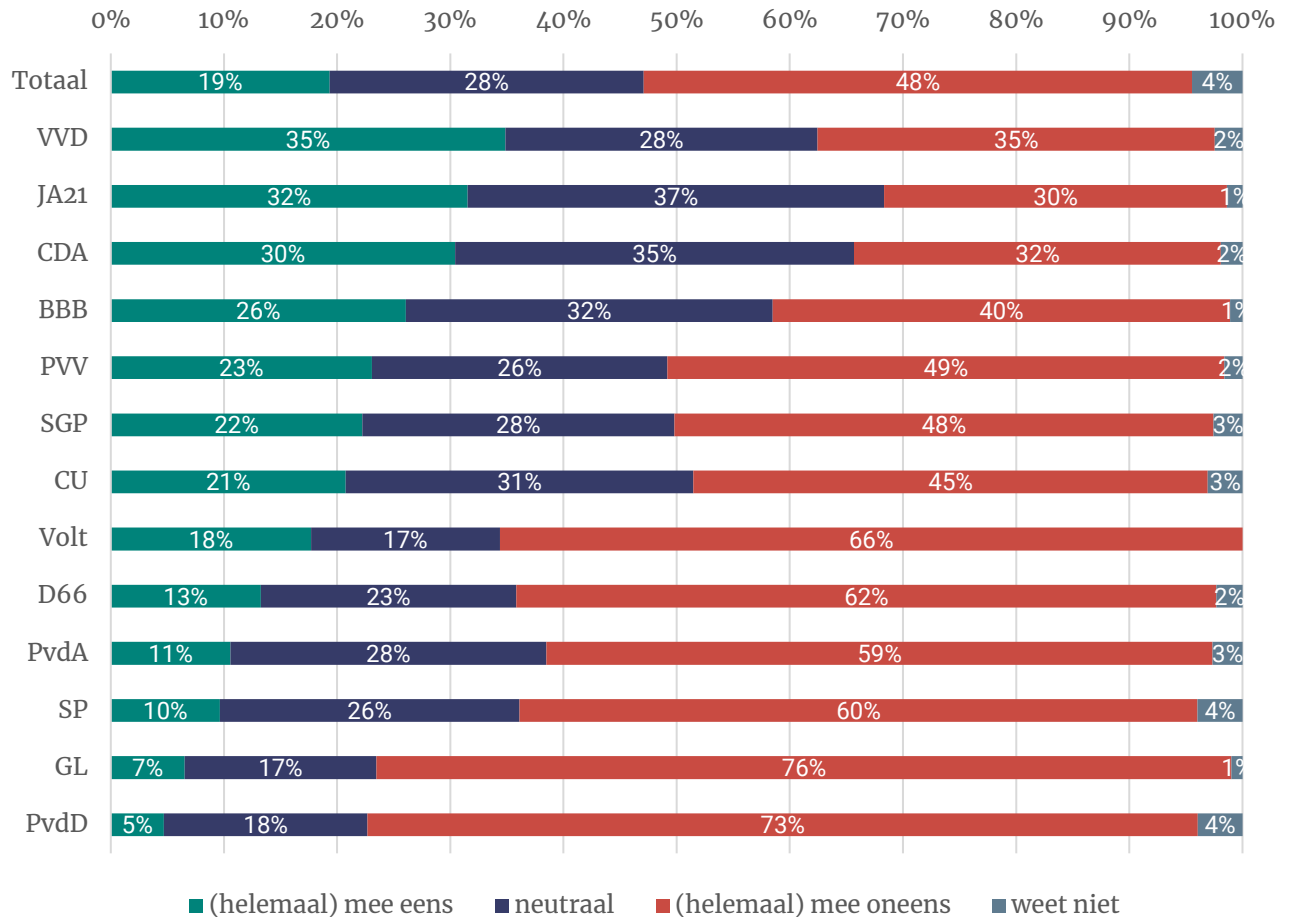
Basis: gehele steekproef (n=2.660)



Bijna iedere kiezersgroep is vaker tegen dan voor de stelling dat het onterecht is om grote, internationale bedrijven de schuld van klimaatverandering te geven. Alleen bij kiezers van VVD, JA21 en CDA zijn de groepen van voor- en tegenstanders ongeveer even groot. Linkse kiezers zijn bijna nooit van mening dat multinationals geen schuld hebben aan klimaatverandering.

Figuur 1.7: Het is onterecht om grote, internationale bedrijven de schuld te geven van klimaatverandering (naar partijvoorkeur)

Basis: gehele steekproef (n=2.660)



2 Houdingen t.o.v. specifieke demonstratievormen

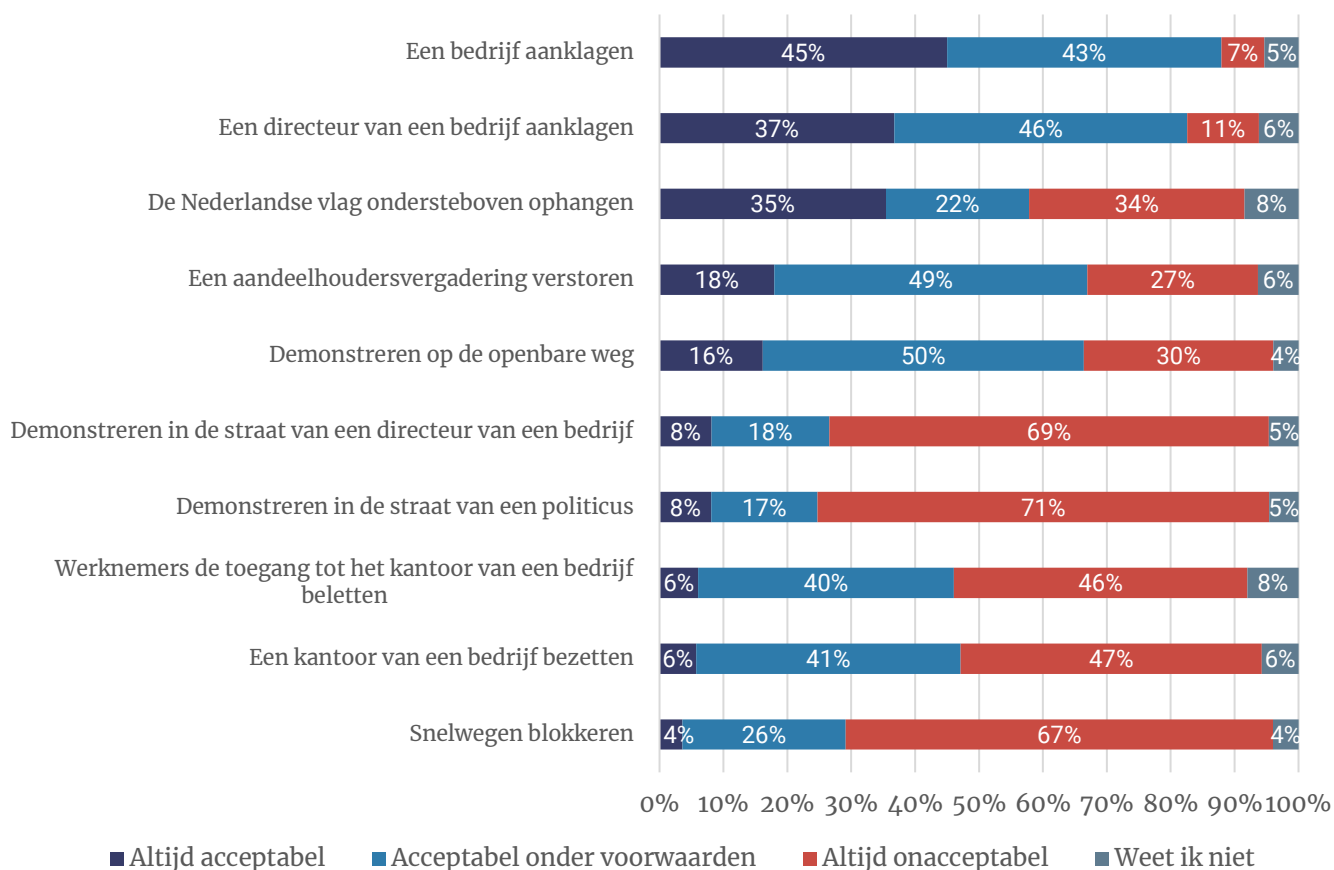
2.1 Rechtsgang gezien als meest acceptabele vorm van protest

We legden respondenten tien vormen van demonstreren voor. Voor iedere vorm kon men aangeven of men dit altijd acceptabel vindt, acceptabel onder voorwaarden, of nooit acceptabel.

Een juridische vorm van demonstreren (een (directeur van een) bedrijf aanklagen) vindt de ruime meerderheid acceptabel, al verbindt circa de helft hier wel voorwaarden aan.

Ook het ondersteboven hangen van de Nederlandse vlag, het verstoren van een aandeelhoudersvergadering en demonstreren op de openbare weg vindt de meerderheid (al dan niet onder voorwaarden) acceptabel. Voor de andere vormen geldt dit niet. Demonstreren in de straat van een directeur of politicus vinden zeven op tien altijd onacceptabel. Dat geldt ook voor het blokkeren van snelwegen.

Figuur 2.1: Demonstreren kan op verschillende manieren. Kunt u voor iedere demonstratievorm aangeven of u dit altijd acceptabel vindt, acceptabel onder voorwaarden of altijd onacceptabel? Basis: gehele steekproef (n=2.660).



2.2 Welke voorwaarden verbinden Nederlanders aan demonstreren?

Nederlanders die aangaven een vorm onder voorwaarden acceptabel te vinden vroegen wij welke voorwaarden zij eraan verbinden. Bij alle demonstratievormen geeft men als voorwaarde dat het geweldloos gebeurt en vaak ook dat er geen vernielingen worden aangebracht.

Ook noemen respondenten bij iedere vorm dat de demonstratie verband dient te houden met het doel. Bijvoorbeeld: klimaatdemonstranten die op de snelweg demonstreren in plaats van in een museum.

Een bedrijf aanklagen

Een bedrijf aanklagen vindt 45 procent altijd acceptabel. Een even groot deel (43%) verbindt hier wél voorwaarden aan. Men vindt dat hier een 'duidelijke reden' voor moet zijn, zoals het slecht behandelen van werknemers, het milieu vervuilen of de wet overtreden.

“Als het bedrijf giftige stoffen in water loost, is het strafbaar en moet men het bedrijf verantwoording laten afleggen, desnoods met straf.”

Een directeur van een bedrijf aanklagen

Ook het aanklagen van een directeur wordt vaak gezien als altijd acceptabel (37%) of acceptabel onder voorwaarden (46%). Hier worden vaak dezelfde argumenten genoemd als bij het aanklagen van een bedrijf.

“Een directeur beslist over zijn bedrijf. Wanneer de reden gegrond is mag je hem daarvoor aanklagen. Alleen via een rechtsprocedure. Niet met demonstraties.”

Een kantoor van een bedrijf bezetten

Deze demonstratievorm wordt door vier op tien (41%) onder voorwaarden acceptabel geacht. Nederlanders vinden het niet acceptabel als het een bedrijf betreft met een cruciale functie, zoals zorginstellingen. Anderen vinden het belangrijk dat de actie vooraf aangekondigd wordt en dat medewerkers het eens zijn met de demonstratie. Sommigen stellen dat het acceptabel is als het bedrijf vervuilend is en/of de maatschappij op andere wijze schade berokkent.

“Als het om belangrijke eisen gaat. Zoals veiligheid, gezondheid, als er sprake is van uitbuiting en soms als ludieke actie.”

“De veiligheid van andere mensen mag nooit in gevaar komen.”

Werknemers de toegang tot het kantoor van een bedrijf beletten

Vier op tien (40%) Nederlanders vinden het onder voorwaarden acceptabel als werknemers de toegang tot het kantoor van een bedrijf worden belet. Dezelfde redenen worden hier gegeven als bij 'een kantoor van een bedrijf bezetten'.

Een aandeelhoudersvergadering verstoren

De helft van de Nederlanders vindt dit onder voorwaarden acceptabel. Een vijfde vindt het altijd acceptabel. Hierbij wordt vaak genoemd dat het acceptabel is als aandeelhouders structureel beslissingen maken die tegen het belang van de aarde en/of haar inwoners ingaan. Men geeft desalniettemin vaak aan dat de demonstratie 'op een nette manier moet gebeuren'.

“Jezelf normaal gedragen en een goed gesprek voeren.”

Snelwegen blokkeren

Slechts vier procent vindt snelwegen blokkeren altijd acceptabel. Een kwart (26%) verbindt er voorwaarden aan. Vaak noemen zij dat de veiligheid gegarandeerd moet worden en dat de demonstratie moet zijn aangekondigd. Ook hulpdiensten moeten niet worden belemmerd.

“Het is een van de meest effectieve manieren om de aandacht te vestigen op het beoogde doel. Hulpverleners en ordehandhavers moeten ten alle tijden doorgang kunnen krijgen.”

Demonstreren in de straat van een directeur van een bedrijf of in de straat van een politicus

Demonstreren in de straat van een directeur (8%) of politicus (8%) wordt door weinig Nederlanders altijd acceptabel geacht. Achttien procent noemt het onder voorwaarden acceptabel als er wordt gedemonstreerd in de straat van een directeur. Hierbij wordt vaak gesteld dat het belangrijk is dat de directeur en zijn of haar familie zelf niet lastig wordt gevallen en niet wordt geïntimideerd of bedreigd. Voor politici (17% vindt het onder voorwaarden acceptabel) worden dezelfde voorwaarden genoemd.

“Wel in de straat, maar niet op privéterrein.”

De Nederlandse vlag ondersteboven ophangen

Een derde vindt dit altijd oké. De 22 procent die hier wel voorwaarden aan verbinden zeggen vaak dat dit op eigen terrein moet gebeuren en dat het tijdelijk moet zijn.

“Standpunten laten zien. Daarna weghalen.”

Demonstreren op de openbare weg

Relatief veel mensen (50%) verbinden voorwaarden aan demonstreren op de openbare weg, terwijl 16 procent het altijd acceptabel vindt. Ook hier wordt vooral genoemd dat de veiligheid nooit in het geding dient te komen. Daarnaast vinden velen dat de demonstratie moet zijn aangemeld bij de autoriteiten en dat de demonstranten zich houden aan de regels die zijn opgelegd.

“Het moet van tevoren worden aangegeven zodat er veiligheidsmaatregelen kunnen worden genomen. Verder moeten er veiligheidsafspraken gemaakt worden met demonstranten.”

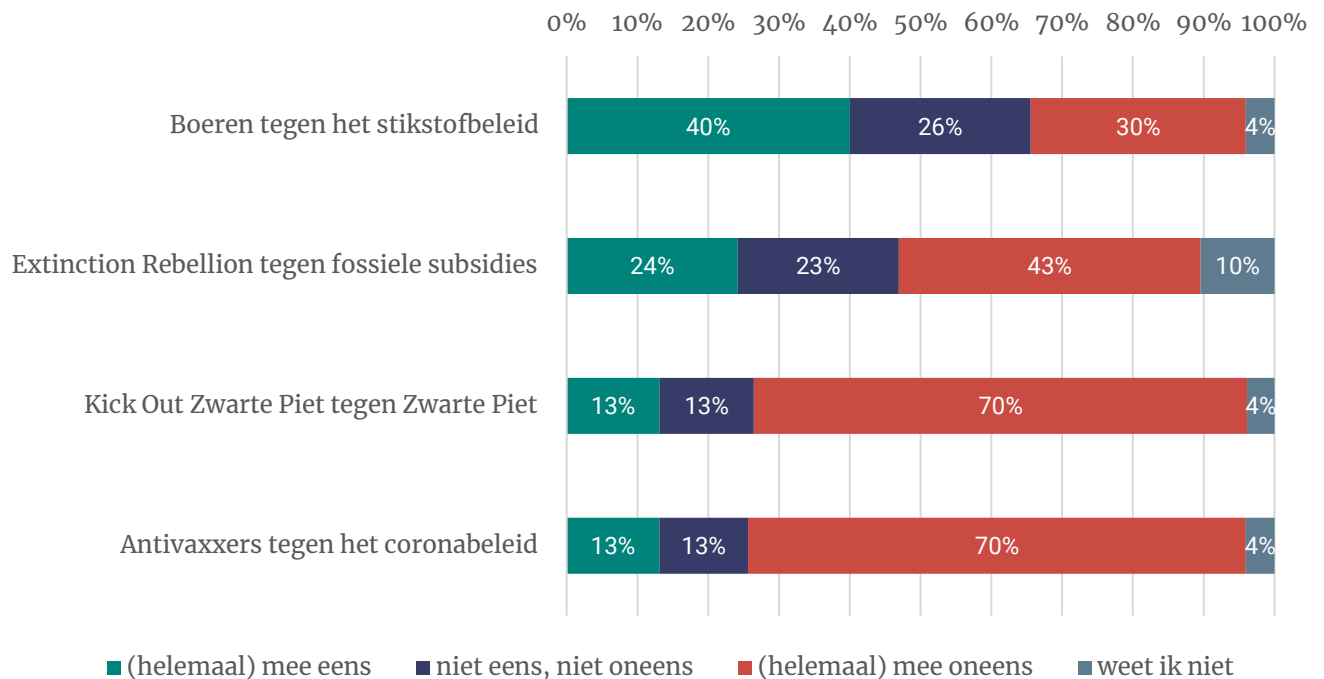
3 Houdingen t.o.v. verschillende doeleinden

3.1 Boeren kunnen op meeste sympathie rekenen

Los van algemene steun voor demonstraties en vormen vroegen we respondenten ook naar hun steun voor specifieke doelen waar het afgelopen jaar voor is gedemonstreerd. De protesten tegen het stikstofbeleid kunnen op het meeste steun rekenen: vier op tien is voor, drie op tien is tegen. Bij de andere drie thema's is men vaker tegen dan voor, al is de bevolking met betrekking tot achter Extinction Rebellion nog relatief verdeeld (24% voor, 43% tegen). Bij de protesten tegen het coronabeleid en Kick Out Zwarte Piet betreft dit 70 procent.

Figuur 3.1: Ik sta achter de protesten van...

Basis: gehele steekproef (n=2.660).



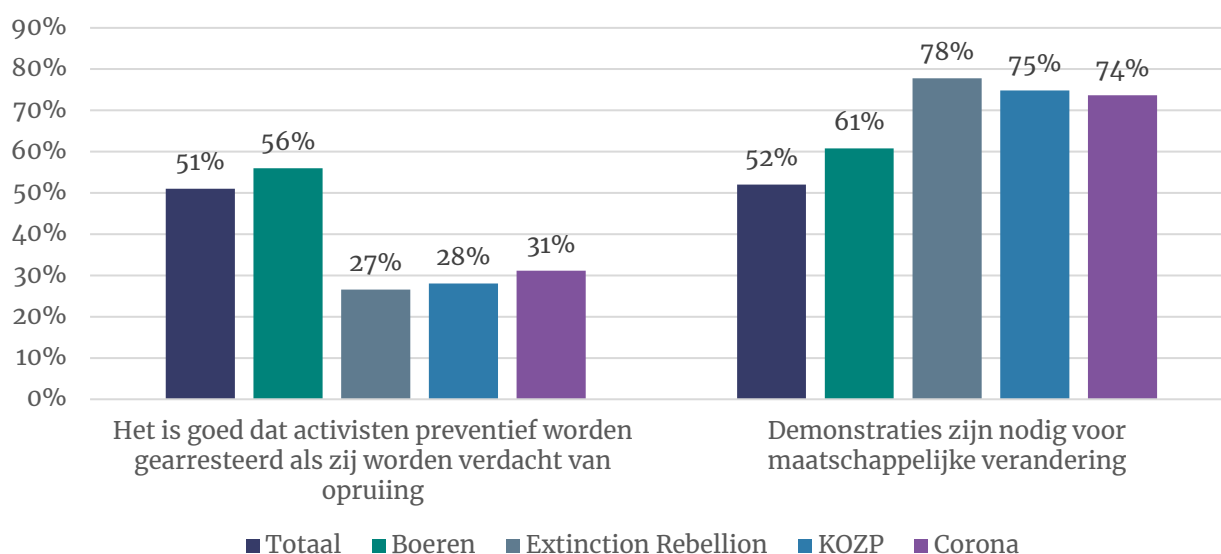
3.2 Meeste voorstanders boerenprotesten voor preventieve arrestaties

Nederlanders die achter de boerenprotesten staan hebben doorgaans andere houdingen t.o.v. demonstraties dan degenen die andere demonstraties steunen. Meer dan de helft van degenen die achter de boerenprotesten staan vinden het ook goed als activisten vooraf worden gearresteerd indien zij worden verdacht van opruiing. Onder Nederlanders die de andere demonstraties steunen is dit circa drie op tien.

Ook zeggen zij die achter de boeren staan minder vaak (61%) dat demonstraties nodig zijn voor maatschappelijke verandering dan voorstanders van de andere demonstraties (74 tot 78%).

Figuur 3.2: Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen (naar steun voor type demonstratie)

Basis: gehele steekproef (n=2.660).



Onderstaande tabel laat zien in welke mate steun voor de ene demonstratie samenhangt met steun voor de andere demonstratie. Nederlanders die de boerenprotesten tegen de stikstofmaatregelen steunen hebben doorgaans minder sympathie voor de andere doeleinden. Andersom is het wel zo dat degenen die de protesten tegen de coronamaatregelen steunen in ruime meerderheid (82%) achter de boeren staan. Ook zijn voorstanders van Kick Out Zwarte Piet relatief vaak (63%) ook voor de Extinction Rebellion-protesten. Andersom is dit duidelijk minder het geval (34% van degenen die ER steunt steunt ook KOZP).

Tabel 3.3: Samenhang tussen steun voor type demonstraties

Deel dat... steunt	Boeren	Extinction Rebellion	Kick Out Zwarte Piet	Anti-coronamaatregelen
Steunt ook...				
Boeren		33%	32%	82%
Extinction Rebellion	20%		63%	28%
Kick Out Zwarte Piet	10%	34%		22%
Anti-coronamaatregelen	27%	15%	22%	

4 Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 10 tot en met maandag 13 februari 2023. In totaal werkten 2.660 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. Het grootste deel van de steekproef (n=2.459) is afkomstig het I&O Research Panel, 201 respondenten deden mee via PanelClix. Dit zijn allen Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2021). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede. I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252-, ISO 27001-, ISO 27701- en NEN-5710 gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

Contactgegevens

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
053 - 200 52 00
KVK-nummer 08198802
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 - 308 48 00
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl